

Giedra, i
iš dalies debesuota, vėsiau.
Saulė teka 6:19, leidžiasi 7:23

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. XLV.

Price 7c

Ketvirtadienis, rugsėjo-September 4 d., 1958 m.

Kaina 7c

208

PADETIS TOLIMUOSIUOSE RYTUOSE RIMTA

AMERIKOS PAGALBA ATVYKSTANTI, PRANEŠĖ JAV KARO PAJĖGŲ VADAS

TAIPEI, Formosa. — Viceadmirolas Roland N. Smoot, vyr. Jungtinių Valstybių pajėgų vadas Formosoje, šį trečiadienį pareiškė, kad "atvyksta pagalba pasitikti komunistų grėsmei kinų nacionalistų pakraščiu saloms".

Adm. Smoot pridūrė, kad "dabartinė padėtis nugalėti teks padėti bendras pastangas kaip nacionalistų, taip JAV pagalbos, kuri jau atvyksta". Smoot atsisakė paaiškinti, kokią pagalbą jis turi galvoje, taip pat jis nepasakė, ar tatau reikiama, kad JAV pajėgos padės ginti ir pakraščiu salas.

Smoot yra vadas JAV Taivano (Formozos) gynybos komandos, kuriam yra pavesta ginti Formosą ir netolimas Pescadores salas. JAV kongresas yra autorizavęs prezidentą Eisenhowerį ginti ir bet kurią kitą nacionalistų teritorijos dalį, jei jis tatau ras reikalinga Formozos gynymin.

Nacionalistai dar nę nepradėję kariauti

Paklaustas, ar raudonieji gali sėkmingai išsikelti salose arba jas užblokuoti, Smoot atsakė "Niekio jie negali", "Kas liečia Quemoy blokadą, aš galiu pasakyti, kad kinų (nacionalistų) pajėgos dar nę nepradėjo kovoti".

WASHINGTONAS. — Galimi JAV pagalbos būdai, kurie kaip spėjama, buvo aptarti tarp Dulles ir Jungtinių Valstybių ministrų, yra penki:

1. Amerikos globa nacionalistų konvojams iš Formozos iki trijų mylių tarptautinių vandenų ribos prie Quemoy.
2. Konvojų globa iš Formozos į salą už trijų mylių ribos.
3. Dalyvavimas Quemoy salų gynyboje.
4. Bombardavimas Kinijos žemyno uostų, aerodromų ir artillerijos pozicijų konvenciniais ginklais (ne atominiais). Kariuomenės autoritetai nėra vieningos nuomonės, kokius ginklus vartoti.
5. Kraštutiniame atveju gali tekti pavartoti ir branduolinius ginklus.

Taifūnas ateina į pagalbą

TAIPEI, Formosa. — Nepaprastos liūtys užliejo Formozos salą perėitą trečiadienį taifūnui Grace beartėjant, ir audra slenka salos šiaurės kryptimi. 110 mylių per valandą greičiu taifūno vėjai su liūtimis "laukiami" nacionalistų laivyno bazėje Keelung ir gali bent trumpam laikui užgesinti karštąjį nacionalistų ir komunistų karą.

Islandiečiai prie britų ambasados

Su plytomis ir dūmų bombomis REYKJAVIK, Islandija. — Kelių šimtų minia, susirinkusi prie britų atstovybės, plytomis ir dūminėmis bombomis apmetė namus, išmušdami keletą langų. Britų ambasadorius tuo tarpu vaishno spaudos korespondentus ir minios triukšmui apkurtinti patefonu griežė muzikos plokšteles.

Islandijos radijo pranešė, kad britų žvejai vartojo kirvius, geležinius laužtuvus ir vandens švirkštus islandiečiams nuo savo kuterų nuvaryti. Britai tebežvejoja 12 mylių zonoje, nepaisydami naujojo Islandijos pavarkio.

Trumanas Chicagoje smarkiai kritikavo gynybos atsilikimą

CHICAGO. — Buv. prezidentas Harry Truman, kalbėdamas Amerikos Legiono 40 konvencijai Chicago Stadiume antradienį bombardavo republikonų administraciją už "vilkinimą Amerikos gynybos modernizacijos ir karinio potencialo mažinimą".

1. Armijoje — personalas sumažintas iš 1953 metais, Trumanui pasitraukiant, buvusi 1,300,000 iki 900,000 žmonių.
2. Laivyne — 1955 m. buvę 1,030 aktyvūs laivai, 1959 metais beliksia 864.
3. Aviacijoje — iš 960,000 personalo 1955 m., kitamet beliksia 850,000. Lėktuvų 1955 m. buvo 23,694, sumažinta iki 20,843.

4. Narlaiviais (povandeniniais laivais) Rusija pralenkia JAV penkiais prieš vieną.

Rusija turinti 175 divizijas kariuomenės, kuri "daugiausia yra labai modernizuota", gi JAV turinčios 15 divizijų, "aprupintų daugiausiai nebetinkamais II pasaulinio karo ginklais".

Plieno darbininkai Chicagoje be darbo

CHICAGO. — Sustreikavus 200 sunkvežimių šoferių, apie 19,000 darbininkų didžiulėse Inland Steel Co., Indiana Harbor dirbtuvėse Chicago rytuose šį trečiadienį liko be darbo.

Kompanijos atstovas pareiškė, kad šoferių streikas nėra United Steelworkers of America (AFL-CIO) autorizuotas. Esą trečiadienio rytą 4 valandą streikininkai išstatė piketus prie trijų įėjimų, neleidžiant darbininkams įeiti, ir kompanija dėl to užgesinusi fabriky krosnis. Šoferiai sustreikavo dėl sunkvežimių garažo perkėlimo į kitą vietą.

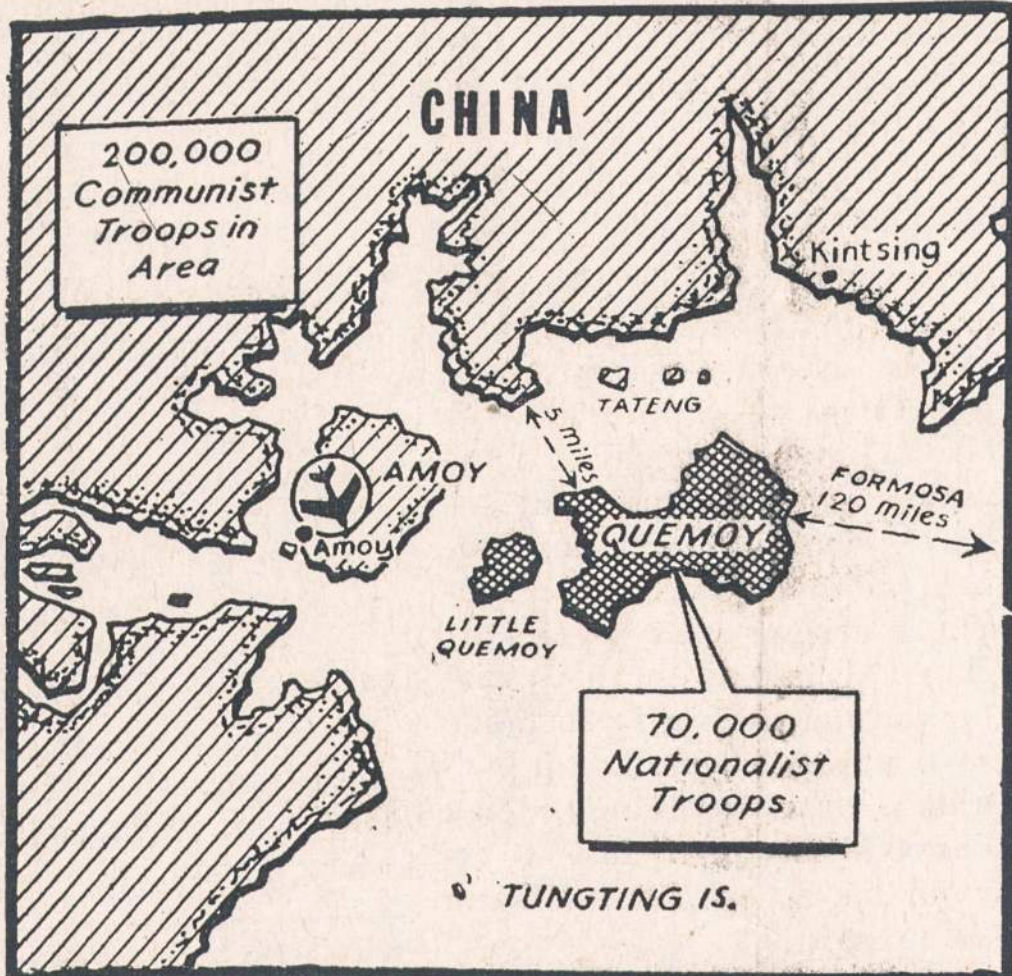
Iš 19,000 kompanijos darbininkų 15,000 priklauso U.S.W.A. unionai.

JAV ITEIKĖ J. TAUTOMS ERDVĮ TVARKYMO PLANĄ

JUNGtinės TAUTOS, N. Y. — Jungtinės Valstybės per savo atstovą Henry Cabot Lodge rugsėjo 2 d. atsiuntė JT gen. sekretoriui prezidento Eisenhowerio planą dėl tarptautinio bendradarbiavimo pasaulio erdvės tvarkyti. JAV skaito tą problemą svarbia ir skubia ir prašo jos pašvesti laiko JT 13-je sesijoje, kuri prasideda rugsėjo 13 d.

BRITANJA NERIMSTA

WASHINGTONAS. — Britanija yra susijaudinusi dėl galimybių Jungtinėms Valstybėms įsivelti į karą su komunistine Kinija. Britai aiškina, esą pakraščiu salos nėra vertos dėl jų kariauti. Jei karas kiltų, Britanija pasistengsianti, kad jis būtų likviduotas per Jungt. Tautas. Nors Britanija yra stambiausias JAV sąjungininkas, tačiau karą atveju ji negalėsianti padėti.

Komunistinės Kinijos artilerija dešimtą dieną iš eilės smarkiai bombardavo Quemoy salas. Amerikos armijos sekretorius Wilbur Brucker, kuris lankosi nacionalistinėje Kinijoje, išpėjo komunistus, kad jie susilaikytų nuo invazijos.

AMERIKOS LEGIONAS SIELOJASI SAVO ORGANIZACIJOS SMUKIMU

NUO 1953 METŲ NETEKĖS MAŽIAUSIA 30,000 NARIŲ

CHICAGO. — Amerikos Legionas smunka ir jo vadai yra susirūpinę, praneša Legiono 40 konvencijos stebėtojai. Viskas, pradedant televizija, baigiant infliacija prisideda jų nykimui.

Ligšiol buvęs nacionalis Legiono komandierius John S. Gleason kalbėdamas antradienį perspėjo konvenciją, kad jų "postai pakelėse išsivartalos ir dings užmarštyje", jei legionieriai išsigims į alaus gėrėjus. Tikrumoje, pasakė Gleason, Legiono narių nuo 1953 metų sumažėjo 30,000, kitais šaltiniais sumažėjimas siekia 54,000 narių. Narių 1946 metais buvo 3.2 milijonai, dabar beliko 2.7 milijonai. Kur priežastys?

- 1) Televizija: Legionieriai mieliau lieką namie žiūrėti televizijos, kaip vaikščioti į mitingus, pagaliau ir visai išstoja;
- 2) Legislatūra: Dabar ko ne visi legionierių reikalai sutvarkyti įstatymais ir Legionui atimta propaganda, kad "norint pagerinti savo būvį, reikia stoti į Legioną";
- 3) Urbanizacija: Vėtrana keliai į miestus, kur sportas ir kitokios pramogos juos patenkina ir atpuola reikalus vaikščioti į postų parengimus.

Legionas jau turi ir skolų, mažiausiai 50,000 dol. ir jų žurnalas American Legion gerokai suliesėjęs.

TRUMPOS ŽINIOS

— Viena. — "Aš niekuomet nebegrįšiu į Angliją", pasakė Peter Townsend, anglų karališkosios aviacijos kapitonas, kelis kartus išsiųstas į užsienius dėl kalbų, kad princesė Margarita yra į jį įsimylėjusi. Šiuo metu jis ir jį pakeičęs vaidinti filmuose, paskui apsigyvensias Afrikoje.

— Kairo. — Dag Hammarskjöld, JT gen. sekretorius, atskrido į Kairo tartis su "Jungtinės Arabų respublikos" prezidentu Gamal Abdel Nasseriu.

— Chicago. — Veždamas 17 tonų dinamito sunkvežimis trečiadienio rytą užkietėjo apvirtę į griovį ir virsdamas nutraukė 12,000 voltų elektros laidą, kurs nukrito skersai sunkvežimio. Dinamitas išliko nesproges ir šoferis kiek sukrėstas, bet nesužeistas.

— Vėlesnėmis žiniomis Chicagoje šiemet mokyklų mokinių ir studentų skaičius siekia rekordinį 1,048,762 skaičių.

IŠ VISO PASAULIO

Naujas Pietų Afrikos premjeras

JOHANNESBURG, Pietų Afrika. Pietinės Afrikos valdančioji nacionalistų partija vieton rugpjūčio 24 d. mirusio ministro pirmininko Johannes G. Strijdom nauju premjeru išrinko Hendrik Frensch Vervoerd, 56 metų, advokatą ir pagarsėjusį baltųjų rasės viešpatavimo ramstį.

Anglai išsprogino vandenilinę bombą

LONDONAS. — Britanija sėkmingai išsprogino branduolinę bombą vandenilinę, bombą viduriniame Pacifiko vandenyne perėitą antradienį. Bomba išmesta iš lėktuvo "didelėje aukštybėje". Nepranešta, kokią pagumą ta bomba buvo.

Faubus tvirtina, kad JAV žada pavartoti jėgą

LITTLE ROCK, Ark. — Gubernatorius Faubus pasakė, kad federalinė valdžia paruošianti maršalus ir karines pajėgas atvejui, jei nebus integruojamos Little Rock mokyklos. "Aš esu įpareigotas pasipriešinti bet kokiai federalinei jėgai", jis pareiškė. "Aš pasipriešinsiu bet kokiai federalinei jėgai kitis į bet kurios mokyklos reikalus mano valstybėje".

Chruščevas nebepakelias ginklavimosi lenktynių

MASKVA. — Cyrus Eaton, Clevelando milijonierius pramonininkas, kurs šiuo metu lankosi Sovietų Sąjungoje ir Maskvoje turėjo ilgą pasikalbėjimą su Nikita Chruščevu, pranešė, kad sovietų premjeras pasakė, jog ginklavimosi lenktynės yra per daug išlaidingos operacijos ir kad Sovietų Sąjunga nori jas baigti. Chruščevas su Eatonu "svarstė", nusiginklavimą Kremluje per šitas 96 minutes. Chruščevas pareiškė norą atvykti į Jungtines Valstybes, tik jam atrodą, jog JAV valstybės departamentas "nemėgstas" Sovietų Sąjungos. Po pasikalbėjimo Nikita su milijonieriu nusifotografavo.

Islandija nepriima iš anglų "karo belaisvių"

REYKJAVIK, Islandija. — Grubios imtynės kumščiais įvyko tarp islandiečių ir anglų, kai Islandijos pakraščiu sargyba norėjo suimti britų kuterį Northern Foam ir britų fregatą Eastbourne priplaukusi sutrukdė ir visus 9 islandiečius paėmė į "nelaisvę". Britų ambasada Reykjavike pranešė, kad Eastbourne laukia instrukcijų, kas daryti su suimtais islandiečiais, kuriuos fregata pasiėmė su savimi ir kuriuos Islandija atsisako atsiimti. Susirėmimas tarp britų ir islandiečių trukęs ištisas 3 valandas ir pasibaigęs visiškai britų "pergale".

Illinois turi panašias bėdas

CHICAGO. — Michigano ežero žvejai turi panašias bėdas, kaip islandiečiai. Nors čia nesiginkluoja, kaip tai daro britai su islandiečiais, bet Wisconsin ir Indiana dar nemažai trukdyti Illinois žvejams. Wisconsin pretenduoja vandenį nuo Illinois-Wisconsin sienos iki ežero vidurio, o Indiana savinasi vandenį į pietus nuo Whitting iki Michigan Shores, o nuo Gary ištisia savo pretenzijas dar per 10 mylių ežero gilumon.

PREZIDENTAS PASIKVIETĖ DULLES PASITARTI DĖL PADETIES RYTUOSE

McELROY TIKINA, KAD JAV IR JŲ SĄJUNGININKAI YRA PADĖTYJE LAIMĖTI MAŽĄ AR DIDELĮ KARĄ

NEWPORT, R. I. — Prezidentas Eisenhoweris šį ketvirtadienį tarsis su specialiai iškvietu valst. sekretoriu John Foster Dulles dėl "rimtos padėties" Formozos srityje. Prezidentas su Dulles jau turėjo du telefonu pasitarimus perėitą antradienį, tuojau po to kai valst. sekretorius baigė pasikalbėjimus su štabo viršininkais Washington.

Padėtis esanti rimta

Paklaustas, ar tas prezidento ir sekretoriaus pasitarimas reiškia, kad padėtis yra rimta, Baltųjų Namų spaudos sekretorius James Haggerty atsakė: "Rimtos padėties akivaizdoje prezidentas mano, kad būtų geras dalykas pasitarti su Dulles".

Dėl nuolat didėjančio Quemoy salų bombardavimo, administracijos oficialūs asmenys pradeda vis rimčiau susirūpinti padėtimi, kadangi Amerika yra pasizadėjusi ginti Formosą, jei Kinijos komunistai kėsintys į ją užimti.

Nors Jungtinės Valstybės nėra specialiai pasizadėjusios ginti Quemoy bei Matsu salas, tačiau kongresas 1955 metais yra suteikęs prezidentui visišką autoritetą pasiųsti karines jėgas ir toms saloms ginti, jei jo nuomone atrodys, kad komunistai tas salas puola tikslu pasiruošti puolimui prieš Formosą.

Padėties stebėtojų nuomonės

TOKIO, Japonija. — Stebėtojai Tolimuosiuose Rytuose yra vienos nuomonės, kad Jungtinės Valstybės yra nusistačiusios ateiti kinų nacionalistams į pagalbą, jei raudonoji Kinija užimtų pakraščio salas. Viskas rodo ta kryptimi ir niekas nerodo priešingai. Net jei JAV norėtų trauktis atgal, abejojama, kad jos begalėtų, kaip kad šiantis reikalai stovi. Kad ir labai atsargūs savo veiksmuose ir žodžiuose, vyresnieji Amerikos pajėgų vadai Tolimuosiuose Rytuose laikosi nenuolaidžiosios linijos, kokią yra nustatę prezidentas Eisenhoweris ir valst. sekretorius Dulles. Formozos srityje yra sutrauktos galingos branduolinių ginklų jūrų ir oro pajėgos atvejui, jei komunistai tikrai pradės vykdyti savo garsinamą ryžtą "išvaduoti salas".

Ar JAV gins Quemoy ir Matsu?

Prezidentas Eisenhoweris, rugpjūčio 27 d. pareiškėdamas, kad Quemoy ir Matsu salas turi didėjančios svarbos Formozai ginti, lyg ir pabrėžė JAV nusistatymą jas ginti, tokia yra nuomonių dalykų stebėtojų. Reiškia, kad Formozos gynyimo linija yra išplečiama nuo Pescadores salų iki pačių Kinijos pakraščiu. Tai esąs didelis žingsnis arčiau susidūrimo su komunistais.

Ligi dabartinės krizės tos pakraščiu salos buvo skaitomos reikalingos, kaip pasparties pakopos, išsikelti į Kinijos žemyną. Kaip Formozos gynybos punktai, jos buvo laikomos tik nuostoliu, kadangi visos lėngvai pasiekiamos komunistų pakraščiu artilerijai ir per keletą minučių pasiekiamos lėktuvais iš komunistų aerodromų.

Prieš trejetą metų, kai nacionalistų kariuomenė pasitraukė iš Tachen salų, Washingtonas spaudė, kad pasitrauktų ir iš pakraščiu salų, tačiau generalissimo Čiangkaišekas nesutiko.

ko, kadangi Quemoy ir Matsu užleidimas komunistams reikštų, jog jo planai "sugrižti" į Kinijos žemyną niekuomet nebegalės įvykti.

Chruščevio aplinkinis kelias į "viršūnių" konferenciją?

Amerikos karo pajėgų vadai prileidžia, kad komunistai gali tas salas paimti bet kuomet, nes ir jų kariuomenė ir jų aviacija žymiai pralenkia nacionalistus, ir kad norint tas salas ginti negalima išvengti nepradėjus bombarduoti komunistų taikinius pačiame žemyne, žodžiu, jei komunistai pradės invaziją, Amerika gali per vieną naktį atsidurti karštame kare su raudonąja Kinija.

Tačiau labai nedaug stebėtojų tetiki, kad komunistai galėtų ir norėtų karo su Jungtinėmis Valstybėmis. Ko Peipingo raudonieji siekia, atrodo, jie siekia tiek įtempti padėtį Formozos sąsiauriuose, kad pasaulio opinija, kuri nori taikingo išsprendimo, pradėtų pritarti Chruščevui planui šaukti "viršūnių konferenciją".

Gynybos sekretoriaus pareiškimas

CHICAGO. — JAV gynybos sekretorius Neil McElroy antradienį kalbėdamas Amerikos Legiono konvencijai Chicagoje pareiškė, kad Jungtinės Valstybės ir jų sąjungininkai yra pakankamai stiprūs laimėti visuotinį ar "ribotą" karą ir apsaugoti šio krašto likimą.

"Aš galiu pasakyti jums su visišku įsitikinimu, kad Jungtinės Valstybės šiandien ir dabar yra pranokusios Sovietų Sąjungą karine pajėga. Tai nėra vienas nuomonė, bet yra kolektyvinis įsitikinimas visų mūsų pirmiausių karinių patarėjų — Jungtinio štabo viršininkų", jis pasakė.

"Mes ir mūsų sąjungininkai turime egzistuojančią didelę jėgą — tiek didelę, kiek yra reikalinga tik ribotai, tiek visuotinio karo padėtyje".

SAVAITĖS ORAS

Temperatūra Chicago srityje svyruos nuo dviejų iki penkių laipsnių žemiau normos, praneša oro spėjimų biuras. Vidutinė temperatūra dieną 79, naktį 58. Ketvirtadienį ir penktadienį vėsiau, pradedant atšilti savaitės gale. Galimas protarpiais lietus savaitės pabaigoje. Reportažas apie Chicago orą smulčiau rytoj.

ATLIEKA MAISTO

WASHINGTONAS. — Dėdė Samas šiemet išdaro 2,845,000,000 svarų maisto produktų, kurie buvo pristatyti pagal likusių kainų paramos programą. Apie trečdalis teko mokykloms, viešoms įstaigoms ir šėlimiesiems, likusioji dalis atiduota reikalingiems užsieniuose.

1831 METŲ SUKILIMAS LIETUVOJE

(GALAS)
Apie vidurį balandžio mėn. kombinuotas Bartolomėjaus su Rennenkampfu veikimas išmūšė Jacevičiaus būrius iš linijos Gargždai, Kretinga, Darbėnai, Skuodas. Sukilėliai neišsisklaidė, bet atsitraukė į savo antrąją liniją ir net galvoje, kaip atimti pralaimėtą plotą, tik dėl kilusių pačių sukilėlių tarpe neramumų, kurių laikui turėjo atsakyti nuo aktyvumo.

Zemaičiai valstiečiai noriai ėję į sukilimą, greitai apsigyveno, pamatė, kad sukilimo vadovybė, paėmė bajorai, kurie ir manyti nemane nei baudžiavos naikinti nei jos lengvinti. Atsiradus keletams energingesniems vadovams, sukilo valstiečiai, daugiausia Zubovo dvarų, išvarė ar nužudė urėdus. Keliuose sukilėlių būriuose pastatė vietinių senųjų savo vadus, ir kelių tikstančių žmonių minia pradėjo fraukti į Telšius, kad nuverstų laikinąją bajorų valdžią ir jos vietoje pastatytų savo. Jacevičius sutraukė ištikimus jam būrius ir vietoje rusų išvedė juos prieš tuos naujus sukilėlius, kuriuos nugalėti pasirodė daug lengviau negu rusus. Sukilėlių vadai buvo suaudyti, sukilimas numalšintas, bet toks sukilėlių numalšinimas sukėlė didesnę dezertyravimą iš sukilėlių būrių ir dideles sunkenybes naujus sukilėlius renkant į būrius. Nuo to laiko ir pati sukilimo eiga kiek kitaip nusidėjo, nes jau žymia sukilėlių dalį sudaro dabar nebe valstiečiai, bet bajorai. Deja, šio valstiečių sukilimo smulkmenos mums yra mažai nežinomos; jos tik trumpai paties Jacevičiaus aprašytos, kuris, aišku, pats sukilimą malšindamas, negalėjo jį objektingai įvertinti. Žinoma, kad ir kitose vietose, pav., šiaurinėje ekonomijoje, panašūs judėjimai irgi buvo prasidėję.

Rusai to jiems patogaus momento nesugebėjo išnaudoti, ir kiek atsigavęs Jacevičius vėl pradėjo atkinti prieš juos veikti ir net vėl užėmė savo senąją liniją. Bet bendram žemaičių

fronte padėtis žymiai pablogėjo. Rusų karo vadovybė, bendrai negalėdama didelių jėgų Lietuvos sukilimo likvidacijai išsiųsti, nutarė visas turimas jėgas koncentruoti ir planingai veikti prieš sukilėlius.

Širmanui likvidavus Suvalkijos sukilėlius, buvo galima jį permesti per Nemuną į Raseinių apskrį. Palenas turėjo veikti iš šiaurės. Jiems padedant generolas Sulima turėjo likviduoti žemaičių sukilimą. Pirmiausia išvežama sukilėliai iš šiaurės ir į Raseinių. Išsklaidyti būriai traukiasi į Telšių apskrį, kad veikty kartu su Jacevičium. Šis gi tuo tarpu gauna griežtą Varšuvos reikalavimą paimti Palangą, kur buvo laukiamas anglų laivas su ginklais. Iš tikrųjų, berods, joks laivas nebuvo siųstas. Atsisakęs seno plano, — kovoti tikru partizanų karu, — Jacevičius sutraukė į vieną vietą apie porą tūkstančių žmonių ir gegužės 10 ir 13 d. dar kartą nesėkmingai atakavo Palangą. Tačiau tuo pačiu laiku atėjus žiniai, kad jau ir Telšių apskr. žymiai dalis yra rusų užimta, Jacevičiaus kariuomenė pradėjo panikškai bėgti ir atsipeikėjo tik už Tauragės. Čia dar gegužės 18 d. ant šunios mėginama nevykusiai rusams atsispirti, ir vėl traukiamasi arčiau prie Nemuno, kad, susidėjus su likučiais sumuštų Stanevičiaus būrį, laukty įvykių tolimesnį plėtojimąsi ir pagal reikalą ir galėjimą ar grįžti į Telšių apskr. ar pereiti per Nemuną į Suvalkiją. Gegužės mėn. pabaigoje Jacevičius pavyko Rietave surinkti apie 900 žmonių, vienok aktyviai jis veikti negalėjo, nes jo kareiviai, panikos apimti, bėgdavo tik išgirdę rusus ateinant arba nuolat dezertiravo. Valstiečių nuotaukos atslūgimas ir nepasisekimai dėl neapgalvotų Palangos puolimų, visiškai kuriam laikui demoralizavo sukilėlius, kurie, nors ir blogai gimę, dar blogiau vadovaujami, vis dėlto ištisus dvejus mėnesius išsilaikė prieš daug stipresnį priešą.

Iš Utah sušrumsto kanalo išėjo 14 mėnesių Mark Steven Johnsons rankutė ir kojų. Berniuko lavonas buvo surastas po 16 valandų ieškojimo, kuriame dalyvavo 300 žmonių. Utah kanalas yra Salt Lake City mieste.

Piliečiai ir užsienio politika

Automobilių fabriko darbininkas kokių nors mažo diskusinio pobūdžio susirinkimo metu atsistoja ir per kelias minutes kalba apie Europos paprasčiausio turkaus reikšmę; šeiminkė kalba apie Jungtines Tautas ir kokia turėtų jose būti Amerikos politika; studentas kelia klausimus apie Vengrijos sukilimą; biznierių diskutuoja pasaulio ekonomijos vystymąsi, ir mokytojas kalba apie Vidurio Rytų nacionalizmą.

Amerikos valdžia turi savo oficialią politiką, liečiančią šias visas sritis, bet viešoms diskusijoms, savaime aišku, niekad nėra galo ir publikos nuomonė dar įtaką valdžios veiksmams. Piliečių grupės, neturinčios tiesioginio ryšio su valdžia, ar bet kokia politinė partija, veikia tikslu skatinti tokias diskusijas ir išvystyti informuotos publikos opiniją. Užsienio Politikos Draugija ir yra viena tokių grupių.

Užsienio Politikos Draugija buvo įkurta prieš 40 metų kaip nevaldinė, nepartinė ir ne dėl pelno organizacija. Jos tikslas padėti amerikiečiams susigaudyti pasaulio problemose. Ji paruošia specialius kursus apie pasaulines problemas, kurie veikia studijų grupėmis visose šio krašto vietovėse. Šių studijų kursai žinomi "Didelių Sprendimų... 1958 m." vardu ir yra prieinami dalyviams šiais metais 500 Amerikos vietovėse.

Grupės susirinko kartą per savaitę per 8 savaites šių metų praėjusio pavasario bėgyje, ir kiekvienas dalyvaujantis per savo laisvą laiką turėjo daug intensyviai skaityti. Programos punktai buvo parinkti pereitų metų pabaigoje po to, kai apie 5,000 valdžios ir biznio lyderių išreiškė savo nuomones ir jų pasiūlymai buvo išdiskutuoti specialaus Užsienio Politikos Draugijos komiteto.

Punktais, su kuriais Amerika susiduria formuodama savo politiką, įtraukia klausimus, liečiančius visas pasaulio vietas. Sąrašo pradžioje šiais metais pirmavo punktas, kokia turėtų būti Amerikos politika su Sovietų Sąjunga. Sekantis punktas lietuvių Jungtines Europos Valstybes, Amerikos atsakomybę Vidurio Rytuose, pasaulio ekonominę politiką bebundančios Afrikos ir Amerikos politiką komunistinė Kinijos požiūriu.

Diskusinės grupės buvo sudarytos iš savanorių ir buvo remiamos daugelio paskirų vietinių ir viešų organizacijų, į kurias įeina Jaunimo Prekybos Rūmai (Junior Chambers of Commerce), Tėvų-Mokytojų Draugija, klubai, mokyklų grupės, bibliotekos ir moterų grupės.

Ši programa per savo straipsnius, filmus ir kalbėtojus skatina studijas apie užsienio reikalus.

"Didelių Sprendimų... 1958 m." programa atstovauja mažiausiai vieną atsakymą į pro-

RAKETOS Į MĖNULI

Raketų ekspertas Willy Ley'is mano, kad mėnulis galima pasiekti dviem būdais:

1. Šaunant tiesiai nuo žemės ir
2. Iššaunant iš pradžių raketą į orbitą ir jai lekiant aplink žemę tam tikroje orbitos vietoje sprogti raketos antrasis užtaisas ir pastumia raketą jau tiesiai į mėnulį.

Tai tokie pagrindiniai amerikiečių galvojimo būdai rengiantis šaukti į mėnulį.

Ką galvoja ir ką daro tenie už geležinės uždangos, niekas nežino. Kokią varomąją medžiagą ir kokius metodus jie vartos, taip pat visiem paslaptis. Tik niekam nepaslapstis kad jie ir čia nori būti pirmieji. Šiandien erdvę parpū visiems ir visai nėra ko stebėtis, jei būsimieji viršūnių konferencijai prez. Eisenhoweris siūlo pirmuoju punktu erdvės klausimą.

Bandymai atsidurti mėnulyje, lygiai kaip ir pačių raketų bandymai, atrodo Amerikoje nebuvo sukoncentruoti vienos vadovybės rankose. Tuo tai, jau atrodo, galime būti tikri.

Spaudoje jau gerai žinomos,

blemą, paminėtą prezidento Eisenhowerio: "Kiekvienas pilietis turi darba, kurio jis negali pavesti kitam. Jis jo negali pavesti nei galingiausiaim ir įtakingiausiaim politiniam lyderiui. Jis turi aktyviai pasiinformuoti".

Common Council

trys raketos: armijos — "Jupiter-C" ir oro jėgų "Atlas" ir "Thor". Ir kai prasidės šaudymas į mėnulį, tai tuoj pat matysime pilnus laikraščius žinių apie vietoves, iššovimo datas ir raketų vardus. Tokia jau čia mada. Anot tos Hollywood'o lietuvių Rūtos Kilmontytės anekdotu, tai visi pergarsiai šiuo reikalu šnekančiai reikėtų nubausiti 23 metų kalėjimo.

Grįšime prie mėnulio.

Antrąjį šovimo būdą stipriai propaguoja Californijos Technologijos Instituto prof. Henry Richter. Anot jo, iš pradžių raketą iššaukiamą į orbitą ir jai kaip satelitą kurį laiką skrieja aplink žemę. Tai atsitiks dėl to, kad žemės gravitacija raketą prilaikys prie savęs ir ji turės sukis aplink žemę.

Kol raketą perskris atmosferą ir pasieks orbitą, jos nosis visada bus į priekį. Apakrėjusi pusę kelio aplink žemę ir pasiekusi apogėją (toliausias taškas nuo žemės orbitoje), raketą nosimi atsisuks į žemę. Dabar turės sprogti antrasis raketos užtaisas ir raketą iš apogėjos pastums tiesiai į mėnulį. Atrodo, kad tas užtaisas turėtų būti šį kartą ne raketos uodegoj, o jos panosė, nes kitokių atveju raketos taškas, kurio jis negali paversti kitam. Jis jo negali paversti nei galingiausiaim ir įtakingiausiaim politiniam lyderiui. Jis turi aktyviai pasiinformuoti".

Common Council

Kitas būdas nušauti į mė-

TIK PREKIAUDAMAS SUKURIA DIDŽIAUSIAS VERTYBES IR GERESNĘ ATEITĮ.

Sėkmingai veikianti septynis metus pelninga prekybinė importo ir gamybos lietuviška akcinė bendrovė su išimtiniais pardavimo teisėmis Kanados rinkoje pagedauja sąžiningų dalininkų-akcininkų (šerinkų) nuo \$5,000—\$20,000 akcinio kapitalu su tikslu praplėsti prekybą Amerikoje. Pasiūlymus prašoma siųsti:

ATLANTIS EXPORT - IMPORT LIMITED

3 BORDEN STREET, TORONTO, CANADA

MARSHALL SAVINGS earn Highest dividend

HENRY J. MORAVEC, President

N. W. CORNER HARLEM and OGDEN AVE. RIVERSIDE, ILLINOIS Riverside 7-8111

SEND US YOUR SAVE-BY-MAIL KIT

Name _____
Address _____
City _____

PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE!

Vėl siunčiame Jūsų užsakytus pas mus ar Jūsų pačių pristatytus siuntinius į visus kraštus. Taip pat parduodame visų rūšių medžiagas, odą ir kitas prekes žemiausiomis kainomis.

Kviečiame visus lietuvius įsitikinti, kad mūsų patarimas yra tikrai nuoširdus ir lietuviškas, o visus mūsų buvusiuosius klientus nuoširdžiausiai kviečiame sugrįžti pas mus ir vėl jaustis kaip SAVUOSE NAMUOSE—VIENOS SEIMOS NARIAIS.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th Street, Chicago 23, Ill., USA.
Tel.: CRawford 7-2126

Veteranų balsas

LAISVOJO TRIBUNA

Rašo Vidmontas

Amerikos Užsienio Karų Veteranai pereitą savaitę turėjo savo suvažiavimą Astor viešbutyje. Jų naujai išrinktas vadas Mr. John W. Mahan pareiškė: "Jungtinės Ameri-

reikėtų tik tokio stiprumo užlėkimą ir ją žemė vėl susigreitų dviem myliom per sekundę ir duotų kryptį į mėnulį. Tas užtaisas išmuštų raketą iš žemės gravitacijos ir tuo būdu ji, patekusi į mėnulio gravitaciją, dumtų tiesiai į jo skaisių veidelį.

Tai yra vienas būdas pasiekti mėnulį. Šį būdą panaudojant, antrą pridėdamos raketą į jos greitį užtaisa galima išsprogdinti ne vien apogėjų, bet ir perigėjų — arčiausiam orbitoj taške nuo žemės.

Nuo to momento, kada prasideda orbita, raketai pasiekti apogėją prireiks apie 45 minučių. Jei dabar palauksime dar 45 min., tai raketą pasieks perigėja ir jos nosis vėl atsisuks į priešakį. Kad galėtų pastumti raketą į mėnulį, dabar užtaisas turės būti įtaisyta raketos uodegoj.

nulį, atrodo, daug paprastesnis. Tai šovimas tiesiai nuo žemės. Gal ir stebėtina, bet šitas mėnulio pasiekimo būdas jau buvo apskaičiuotas 1864 m. Jį padarė prancūzų matematikos prof. Garcet. O tą apskaičiavimą paakstino jo pusbrolis, garsus kelionės aplink žemę romano rašytojas Jules Verne, kuris norėjo mokslinių duomenų kitam savo veikalui, t. y. kelionei į mėnulį, ir tų duomenų paprasė savo pusbroli.

Tiesaus šovimo į mėnulį raketos greitis per žemės atmosferą turi būti maždaug apie 7 mylias per sekundę.

Vieta tokiame iššovime, pagal prof. Garcet apskaičiavimą, turi būti parinkta tokiame žemės taške, kur mėnulis matosi tiesiai viršum galvos. Atseit, kur tai tropikuose. Bet jei norima šauti į mėnulį iš orbitos, nėra jokio skirtumo iš kurio žemės taško raketą bus paleista į orbitą. J. Z.

kos Valstybės neturi atitraukti savo karines pajėgas iš Artimųjų Rytų, kol rusai neatitrauks savo iš satelitinų kraštų" (pridursiu — ir iš užgrobtų Pabaltijo valstybių). Tada Amerikos sąžinės balsas. Veteranai statė savo gyvybę ir pavojų už Amerikos ir kitų demokratinų kraštų laisvę ir gerovę, suprantama, kad jie turi ne tik teisę, bet ir prievolę pasakyti tautai teisybę. Tik ar ji bus išklausa, parodys artimiausioji ateitis. Besirutuliuojantieji įvykiai rodo, kad kai kurie veiksniai gali nustelbti Amerikos sąžinės balsą.

Labai gaila matant, kai Sovietų Sąjungai taikomas vienas moralės ir teisės mastas, o Vakarų demokratijoms kitas. Sakysim, Sovietų Rusija užgrobė Pabaltijo valstybes, sudorėjo satelitinių valstybių tautas, — tautai vis esą vakarams neturį rūpėti. Išskerdė sukilusią vengrų tautą, nuslopino priešsovietinius judėjimus Lenkijoje, Rytų Vokietijoje, — tai esą tik komunistinių kraštų vidaus reikalas, į kurį Vakarai neturį kištis. Gaila, Vakarai to ir laikosi. Bet, kai tik kas nors nutinka vakarų demokratijų kraštuose, tai Sovietų Sąjunga prisistato tuojau pat, grasindama "savanoriais" arba net pasauliniu karu.

Vakary nusileidimų dėlei Sovietų Sąjunga su tokia taktika labai daug laimi. Ir jei Vakarai nepasodins Sovietų Sąjungos į jai priklausančią vietą, tai juo toliau, juo labiau Vakarų būklė darysis nepavydėtina.

Eilinius pilietis tebi ir nepasiranta, kas čia darosi. Sovietų Sąjunga lipa Vakarams ant kulnų, ant sprando, o tie tyli ir traukiasi atgal. Tautai žmonių tarpe sudaro nemalonių įspūdį, kad Vakarai prisibijo Sovietų Sąjungos. O tas pakerta tautos stiprybę.

Tautos galybė glūdi ne tik medžiaginiame pajėgume, bet ir moraliniame bei dvasiniame stiprume. Tačiau reikia pripažinti, kad mes, nelabai siejojami mūsų tautos dvasiniu ugdymu. Dažnai, ar reikiama ar nereikiama, spauda rašo apie tokiuos dalykus, kurie tiesiog smukdo tautos stiprybę bei atsparumą.

SKOLINK IS STANDARD

UŽ ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ
TAUPLYK PAS
STANDARD—

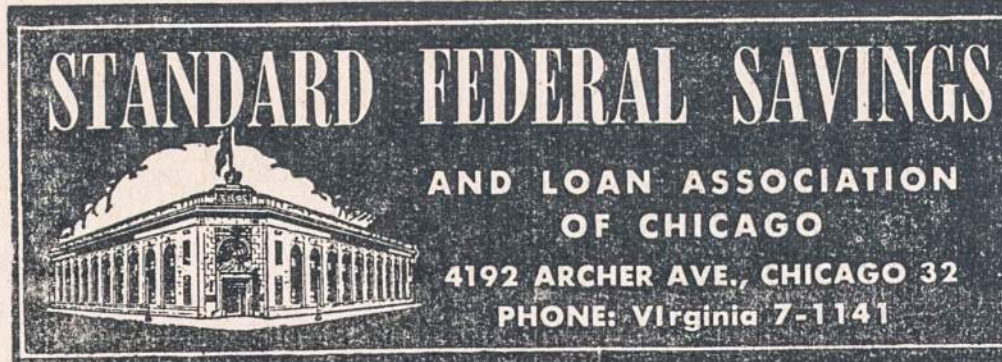
Stipriausioji Chicagos Bendrovė

Turtas \$60,000,000.00
Atsargos Fondas 5,700,000.00

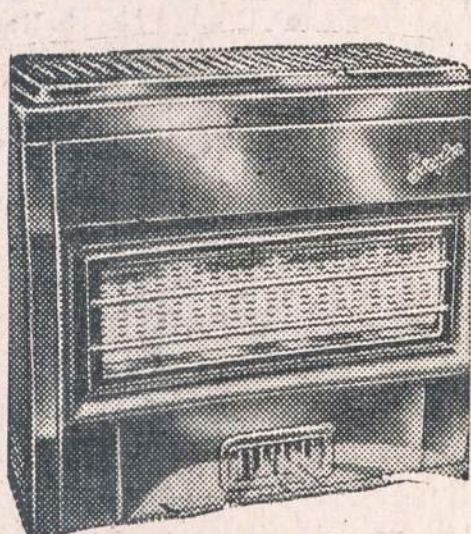

Chartered and Supervised by the
U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais visai neatidaro.

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS DIDELES NUOLAIDOS

Ivairiausios rūšies pečių. Kas turi gazo leidimą, tam mes geromis sąlygomis parduosime UNIVERSAL, SIEGLER, MOORE arba kitos geros gamybos gerą pečių. Pirkite dabar ir apsirūpinkit visai žiemai.

Nuo \$86.00 ir aukščiau

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEEley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų.

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli frakai - Naujai kraustymo traukiai
Slėgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas pataravimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAFayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

Subscription Rates:	
in Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
hicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12-tos.

Apžvalga

BIUROKRATIZMAS SUSIVIENIJIME?

(Tęsinys)

Dar keistesnis čia tų "vien-
augių" rinkimų aikinimas.
Girdi, kandidatus turėtų "iš-
statyti" (arba, amerikoniškai
kalbant, nominuoti) SLA
kuopos, ir juos turėtų pas-
kelbti "Tėvynė" — tada "at-
kristų pirmasis balsavimas".

Kokių būdu atrinktų? Pir-
masis balsavimas atrinktų tik-
tai tuo atveju, jei kandidatus
statytų vienas arba du asmenys
— sakysime, kuopos pirminin-
kas ir sekretorius; bet jei kan-
didatus statys visa kuopa, tai
kaip galima apseiti be balsavi-
mo?

Kanadiečių savaitraštis įsak-
miai pabrėžia, kad jo planas
kandidatams statyti paskatins
"pačių kuopų narius" pareikš-
ti daugiau iniciatyvą — taigi
kuopos nariai turės dalyvauti
kandidatų nominavime; o jei
taip, tai jie turės ir balsuoti.
Tad "balsavimo atkritimas" yra
tuščia pasaka. Rinkimai
vistik bus "dviauksčiai", ir
laiko nebus sutaupyta nė kiek.

Kolektyvinis nominavimas

Jei "N. L." siūlomam plane
yra kokia prasmė, tai nebent
ta, jog nominuojant kandida-
tus, kiekviena kuopa balsuoja,
kaip vienetą, atseit: kandida-
tais būna nominuoti tie as-
mens į SLA viršininkus, kurie
kuopose gavo daugumą balsų;
o mažumos balsai visai nesis-
kaito. Prie šitokios sistemos
visa kuopa, kuri turi 300 na-
rių, nominuoja ir prezidentus
tik vieną kandidatą, kaip ir
kuopa, turinti 10 narių. Va-
dinasi, nominuojant kandida-
tus, kuopose vyksta *stijojimas*,
kurio pasekoje mažumos kan-
didatai gali visai negauti no-
minacijos. Tada galutinuose
balsavimuose daugumos kan-
didatai gautų 100 balsų!

Argi tai būtų demokratiška
rinkimų sistema? Mums ji pri-
mena visai ką kita.

Dabartinė SLA rinkimų si-
stema, kurioje visi SLA nariai
kandidatus nominuoja ir visi
dalyvauja rinkimuose, yra kur
kas demokratiškesnė! Mums

ferencijos ir ją boikotuoja!

Be to, Sovietų Sąjunga siūnia ginklus ir karo lėk-
tuvus Kinijos komunistams, kurie buvo įsiveržę į Ko-
rėją ir dabar bombarduoja salas, esančias Formozos
valdžioje.

Chruščiovo darbai visai prieštarauja jo "taikin-
giams" žodžiams.

Tiesa, jisai nori "susitarti" su Jungtinėmis Valsty-
bėmis, bet tik taja sąlyga, kad JAV prižadėtų "nesi-
kišti" į Maskvos pavergtų tautų reikalus, atseit, kad
Amerika pripažintų tų tautų pavergimą teisėtą!

nuostabu, kad "N. L." sako,
jog ši rinkimų procedūra
esanti "nepaprasta" ir sunkiai
suprantama naujiesiems na-
riams! Ar iš tiesų? Jungti-
nėse Valstybėse ją žino ir su-
pranta kiekvienas vidutiniš-
kos nuovokos pilietis, nes ji
yra plačiai praktikuojama
renkant kongresmanus, sena-
torius, gubernatorius, miestų
mėrus ir t. t.

Baigiant šį klausimą, tenka
konstatuoti, kad p. J. Kardelis
ir "N. L." nedavė nė vieno įro-
dymo, kad SLA rinkimai esą
"biurokratiški" ar "nepakan-
kamai demokratiški". Ir iš
viso nereikėtų kalbėti apie
"biurokrtiją" tenai, kur jos
nėra.

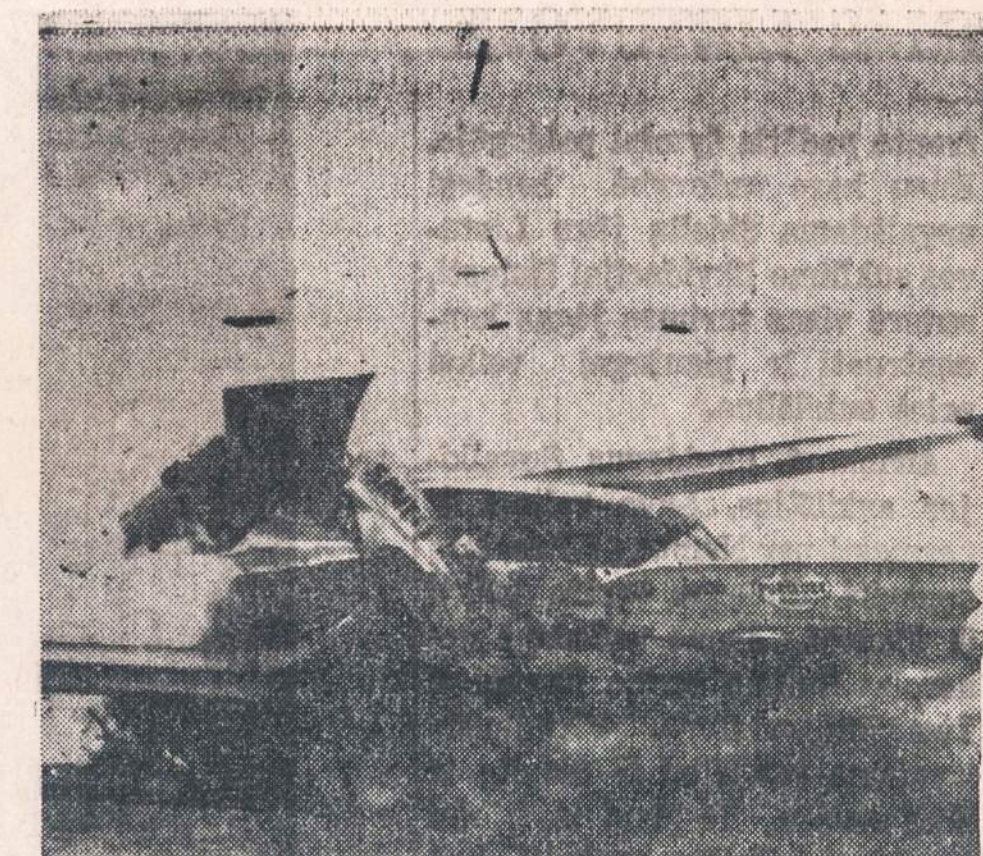
Biurokratija tai valdininkų
arba organizacijos viršininkų
valdžia. Bet kokia čia biuro-
kratija Susivienijime, kurio
tik vienas viršininkas (sekre-
torius) gauna pragyvenamą
algą ir gali visą savo laiką
pašvęsti organizacijos reika-
lams; iš kitų viršininkų du
(prezidentas ir išdininkas)
gauna mažesnę, negu pusės
laiko atlyginimą, o likusiųjų
keturių algos yra tik nomina-
linės. Tačiau jie visi turi ly-
gų balsų Pildomoje Taryboje,
ir juos visus SLA nariai gali
kas antri metai pakeisti.

Jei galima kas šitokiai or-
ganizacijai prikaityti, tai gal
kad ji yra per daug demokrati-
ška. Jos viršininkai nesi-
jaucia turį galią veikti, nes
dėl menkiausio dalyko prieš
juos gali kilti "audra" (kaip
pvz. buvo kilęs didelis triukš-
mas dėl to, kad Balsų Skaiti-
mo komisija padarė klaidų,
sudėdama kuopų atsiųstus
balsų skaičius; nors su tuo
skaiciavimu Pildomoji Taryba
neturėjo nieko bendro!)

Parlamentinės tradicijos
Norint atsakyti į visus "N.
L." priekaištus dėl SLA kon-
stitucijos nuostatų ir seimų
tvarkos, teltų užimti dar bent
dvejetą skilčių laikraštyje.
Bet tarsime kelis žodžius tik
apie vieną jos "nuomonę".

Anąkart ir dabar "N. L." vis
kartoja, kad SLA preziden-
tas, vesdamas seimą, nesi-
laikęs "vakarų parlamentari-
nių tradicijų". Vienoje jos
straipsnio vietoje skaitome:

"Vakarų tradicijos yra to-

80,000 žmonių žiūrėjo automobilių lenktynes, kurios įvyko Dar-
lington, S. C. Pirmas prizas buvo \$60291 ir jį laimėjo Fireball Ro-
berts iš Daytona Beach, Fla. Nuotraukos Eddie Pagan Fordo auto-
mobilyje, kuris buvo nublokštas nuo kelio.

kios, kad, uždarant diskusi-
jas, paprastai paskelbiama,
kiek yra užsirašiusiųjų, ir
suminimos jų pavardės, kad
balsuotojai žinotų, kas yra
nusistatęs kalbėti. Žinoma,
balsuotojai gali nubalsuoti
ir užsirašiusiems neduoti
kalbėti, bet tokia yra tradi-
cija, kad uždaromas kalbė-
tojų sąrašas, o užsirašiusieji
leidžiami kalbėti".

Kur "N. L." rašytojas tokią
"tradiciją" rado, jisai mus,
deja, nepainformuoja, tik sa-
ko, kad tai "Vakarų tradici-
ja". Bet Vakarai Vakarams
nelygu. Vakaruose yra Vo-
kietija, Italija, Prancūzija ir
t. t. Jų parlamentinės tradi-
cijos toli gražu ne vienodos.

Tai viena. Antra, ar Ame-
rika ne Vakarai? O Ameri-
koje nėra tokios taisyklės,
kad, uždarant diskusijas, "pa-
prastai" turima galvoje tik
kalbėtojų sąrašas. Čia "pa-
prastai" suprantama, kad dis-
kusijų uždarymas reiškia dis-
kusijų uždarymą, o ne ką
kita.

Be to, konvencijose "paprastai" joks kalbėtojų sąrašas
net nevedamas, nes tai seno-
viška ir laiką gaišinanti pro-
cedūra. Kai užsirašo eilė kal-
bėtojų, tai daugelis jų kalba,
kartodami tai, ką pirmieji bu-
vo pasakę, ir nieko naujo ne-
pripada.

Diskusijoms turi vadovauti
pirmininkas, kurio pareiga
yra būti bešališkas ir duoti
išsireikšti abiem pusėm. Kai
klausimas pasidaro aiškus,
pirmininkas pats gali papras-
tyti paliūlymo uždaryti disku-
sijas. Ir juo klausimas men-
kesnis, juo mažiau laiko duo-
dama jo diskutavimui.

Būna ir pasiūlymų, kurie
yra visai nediskutuotini —
pavyzdžiui, diskusijų uždary-
mo pasiūlymas. Mes aną kar-
tą tai minėjome, bet "N. L."
pareiškia, kad "Vakarų parla-
mentuose taip nėra", ir vėl ne-
nurodydamas, kuriame arba

kuriose parlamentuose "taip
nėra". O JAV kongrese, bū-
tent, Atstovų Bute, yra kaip
tik taip, o ne kitaip! Ir tam,
matyt, yra pakankamai svar-
bus pagrindas, jei tokią tai-
syklę turi šios šalies įstatymų
leidėjai.

Atstovų buto tvarkos taisyk-
lės yra išdėstytos vadovėlyje
"Robert's Rules of Order" ir
SLA konstitucija įskambiai lie-
pia (XXI, 2, j) to vadovėlio
nuostatų laikytis.

Tad kam čia ta šneka apie
"vakarų tradicijas"? Ar ne
geriau būtų susipažinti su šios
šalies tradicijomis bei tai-
syklėmis?

Pagaliau, jei kam šios tai-
syklės ir nepatinka, tai SLA
negali jų atmesti, kol nėra pa-
keista jo konstitucija šituo
klausimu. O tokio sumanymo
SLA seime Chicagoje nebuvo.
Todėl negerai darė tie, kurie
tos tvarkos nesilaikė.

(Pabaiga)

MELO KARTOJIMAS

Šimtą sykių pakartotas me-
las virsta "tiesa". Šią hitle-
rinę taktiką vartoja Brookly-
no "Darbininkas", kartodamas
melą apie P. Grigaičio "ciga-
retę" ir "išsiblaškimą". Tu-
menamu "išsiblaškimu", kurį
"Darbininkas" sakosi pats ma-
tes, jisai bando parenti savo
teigimą, jog Alto sekretorius
nesugebėjo kaip reikiant
išgirsti arba suprasti B. Vit-
kaus kalbos.

Tačiau yra faktas, kad Gri-
gaitis, sėdėjęs tik už poros
žingsnių nuo mikrofono, per
kurį kalbėjo pirmininko pak-
viestas Vitkus, aiškiausiai gir-
dėjo kiekvieną jo pasakytą
žodį; ir po to, kai pirmininko
vietą užėmė p. Aleksis ir keli
asmenys (tarp jų ir vysk. V.
Brizgys) atsisaukė į susirinku-
sius, ragindami juos nurimti,
— tai P. Grigaitis pasiprasė
balso ir pasakė trumpą kalbą,
kuria tik piktos valios "kriti-

kai" galėjo apibūdinti, kaip
"išsiblaškusio" žmogaus kal-
bą. Po šios Alto sekretoriaus
kalbos visa nuotauka Kongreso
salėje pasikeitė.

Jei "Darbininkas" sakosi
pats visa ką matęs ir vis dėlto
nesisarmatija kartoti Alto sek-
retoriaus asmens terlioimą,
tai kaip tenka šitokį jo
"kultūringumą" kvalifikuoti?
"Naujienose" buvo pasakyta
— ir to pakaks.

PERKELS PLB CENTRĄ KANADON

Pasaulio Lietuvių Bendruo-
menės seimas, kuris pereitos
savaitės gale posėdžiavo New
Yorke, nutarė PLB centrą iš-
kelti Kanadon, ir į valdybą ta-
po išrinkti Jonas Matulionis,
Vytautas Meilus, Juozas Son-
gaila, Kęstutis Grigaitis ir
Juozas Kralikauskas — visi iš
Toronto.

J. Matulionis bus pirminin-
kas. Seniau jisai buvo Vliko
pirmininkas ir, eidamas tas
pareigas, pasirodė esąs sukal-
bamas ir protingas asmuo. Ga-
limas dalykas, kad jisai pasi-
stengs gražinti bendruomenės
organizaciją į tas vežes, iš ku-
rių ji iškrypo, kai new-yorkie-
čiai atmetė susitarimą, pasiek-
tą 1951 m. tarp Alto ir trem-
tinių veikėjų Chicagoje.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ PH. B.
Federalinis teisėjas Albert V. Bry-
an klausius argumentų, kurie yra su-
stiprūs su 30 negrų vaikų priėmimu į
Arlingtono (Va.) tik baltodžiams
skiriamas mokyklas. Pernai teisėjas
Bryan buvo patvarkęs, kad negrų
vaikai turi būti priimami į baltod-
žiams skiriamas mokyklas, bet leido
integracijos priešinams apeliuoti į Au-
kščiausiąjį Teismą, kuris Bryano nu-
sprendį patvirtino.

Ne tas narsus, kurs atsiduo-
da pykčio prasišveržimams,
bet tas, kas valdo švelnumą ir
lipšnumą. Marcus Aurelius

Vergas, patenkintas savo
padėtim, dvigubas vergas, nes
ne vien jo kūnas vergioje,
bet ir jo siela. Burke

Neverta žinoti daug žodžių,
jeigu nežinai jų prasmės.

VYTENIS-AUSRYS

Repatriantai, jų kilmė ir jų rūšys

2.

Tačiau prisimenant jų paže-
minančius atsiliepimus apie lietuvius, kaip
tai buvo Kauno Centraliniame Komisar-
iate, (meškoms pilnai pakanka vietos gy-
venti nuošalinėse Kauno gatvėse), supran-
tame, kad tokie pasisakymai sukėlė lietu-
vių tarpe pagiežos ir didelio nusivylimo
jausmą.

Apsvaigę pradžioje kariniais Reicho lai-
mėjimais, nesugebėdami ir, pagaliau, ne-
norėdami giliau pažinti įvykius, tokie re-
patriantai — tarnautojai gyveno Didžiojo
Reicho svajone, — viršmogių skelbia-
muoju mokslu ir su įsitikinimu visus ki-
tus laikė žemesniais ir menkesniais už
save... Jie buvo dar didesni naciai už
pačius vokiečius, nes tokiais būti jiems
patiko...

Kokiomis trimis savaitėmis praėjus po
Reicho kariuomenės žygio per Lietuvą,
Kauno pašto telefonų skyriuje vienas re-
patriantas vokiškoje uniformoje, negalė-
damas su aptarnaujančia lietuvaite susi-
kalbėti vokiškai, prabilo į ją gražia lietu-
vių literatūrine kalba. Apsidžiaugusi

panelė pasakė:

Tamsta esi lietuvis?

Aš nenoriu žinoti daugiau nei tos tau-
tos, nei jai priklauso, — buvo gražaus
jauno vyro atsakymas.

Panelė labai nusiminė...

Šių eilučių autorius Reicho okupacijos
metu girdėjo visą eilę panašių, kartais
dar ir aštresnių repatriantų, ypač "inteli-
gentų", pasisakymų, kurie labai žemino
lietuvius, o garbino vokiečių viršmogių
kultą. Net tais laikais, kada jau Reicho
galybė blėso ir smarkiai suoliais ritosi pa-
kalnėn, kada sumušta Reicho armija trau-
kėsi per Lietuvą atgal į Vokietiją, repa-
triantai rudose uniformose gaudė lietuvius
Reicho pasienyje apkasams kasti. Jie tie-
sios iš kailio nėrėsi, pildydami okupaci-
nės valdžios įsakymus, rodydami savo iš-
tikimybę Reichui daugiau nei patys vokie-
čiai. Gal būt, dar ir tada jie tikėjo nacių
partijos skelbiamuoju vokiečių viršmogių
ir naujai gaminamu ypatingu ginklu,
kurio sustrūksinsią visus Reicho prie-
šus?! Svarbiausia, kaip atrodo, jie patys
troško palikti tokiais viršmogiiais, nes iki
paskutinio momento paliko tokie uolūs!

Aš visai neabejoju, kad dalis tų repa-
triantų "intelligentų" lojalių lietuvių tautai,
o Reicho okupacijos metu gal net padėjo
lietuviams. Ir todėl, ne tik šių eilučių au-
torius, bet ir, kaip manau, visa lietuvių

visuomenė laisvame pasaulyje norėtų ži-
noti tokius asmenis bei jų nuopelnus lie-
tuvų tautai, kad ne visiems repatriantams
"intelligentams" primetus jų nepalankumą
lietuviams... Visai neabejoju, kad lietu-
viams ypatingai malonu būtų išgirsti, kad
rezistenciniam sąjudyje dalyvavo ir re-
patriantai, arba jie būtų išpėję lietuviškas
organizacijas apie sudaromus lietuvių-in-
teligentų sąrašus išvežti juos į koncentra-
cines stovyklas, areštuoti ar kitokias grė-
siančias represijas, kurios daugeliui re-
patriantų jau iš anksto buvo žinomos...

Neabejoju (nes yra šiandien žinomi fak-
tai), kad ir iš pačių lietuvių tarpo nevie-
nas glaudžiai dirbo su Reicho okupacinė-
mis įstaigomis ir išdavinėjo lietuvių
Gestapui. Pavienių agentų kitos valstybės
naudai (ar tai už pinigų, ar tai dėl karje-
ros) yra kiekvienoje tautoje, bet juos
stengiamasi išaiškinti ir izoliuoti. Pav.
lietuvių politinė grupė, voldemarininkais
vadinama, kuri dar prieš karą įtymiai
bendradarbiavo su nacių Reichu, kitų lie-
tuvų organizacijų buvo pasmerкта ir
jos atstovai (jau tremtyje) pašalinti iš
Vliko.

2. Kokios tautinės grupės sudarė re-
patriantų kontingentą; repatriantų su-
skirstymas tautybėmis; jų užimamos
pareigos Lietuvoje ir jų ištikimybė
Lietuvos valstybei.

Tolimesniam šio klausimo aiškinimui
tenka prisiminti kokios tautinės grupės
sudarė repatriantų kontingentą.

Lietuvoje iš senų laikų, bei kitų religi-
nių grupių, gyveno nedidelis nuosimtis
(didžiausias po Izraelitų) evangelikų-lieu-
tėnų ir protestantų. Jų tarpe buvo da-
lis grynai lietuvių kilmės ir dalis — vo-
kiečių. Žmonės dar prieš I pasaulinį karą
visus tuos evangelikus, ypač gyvenančius
Vokietijos pasienyje, vadino prūsais. Tai-
gi tie "prūsai" — vieni (k. a. Stanaitis,
Martinkaitis, Pliuskaitis, Manukaitis, Po-
vyliaitis ir daugelis kitų) buvo lietuviai, o
kiti — kaip Lange (žmonij vadinamas
Langu), Kuehn (Kynas), Welert (Veler-
tas), Bergner (Bergeris), Heindrich (En-
driksis), Blum (Blumas), ir visa eilė kitų
panašių buvo vokiečių kilmės, atsikėlę į
Lietuvą kaip amatininkai bei verslinin-
kai (kalviai, malūnininkai, staliai, dvarų
daržininkai ir pan.). Šios dvi tautinės
grupės buvo suplaktos į vieną (pagal jų
religiją) evangelikų grupę ir, savaime aiš-
ku, į vieną parapiją, vadovaujamą evan-
gelikų kunigo — vokiečio. Didelė dalis tų
asmenų namie kalbėjo tik lietuviškai. Ir
tai ne tik evangelikai lietuvių kilmės, bet
ir dalis vokiečių kilmės. Pastarieji jau
buvo užmiršę savo kilmę ir dalinai vo-
kiečių kalbą. Tačiau evangelikų bažny-
čioje, trūkstant lietuvių evangelikų kuni-

gų, pamaldas laikydavo vokiečių evange-
likų kunigai vokiečių kalba.

Išsteigusi Lietuvoje vokiškam "Kultur-
band", abi šios evangelikų grupės pradėjo
vėl vokiečių. Taip vėliau, pačios repa-
triantų metu, šios dvi grupės, vien dėl
bendros evangelikų tikybės, turėjo teises
kaip vokiečiai grįžti į Vokietiją.

Be viršminėtų dviejų grupių, buvo dar
ir trečioji; tai grynai lietuviai katalikai,
visai nemokę vokiečių kalbos ir senai už-
miršę savo kilmę bei pirmąsias tikybas;
pilnai asimiliavę. Bėdos atveju, soviet-
tams pirmą kartą okupavus Lietuvą, jie,
suradę savo kilmėje šiek tiek vokiškumo
(bent tai, kad jų protėviai kada nors yra
buvę evangelikai), pasinaudojo vieninte-
le proga pasitraukti iš žiaurios sovietų
okupacijos. Reicho vyriausybė tokius "re-
patriantus" priimdavo, žinoma, jei tik so-
vietų komisija juos išleisdavo.

Šiek tiek kitokia padėtis buvo Biržų,
Kelmės ir kituose rajonuose, kur lietuviai
reformatai turėjo pamaldas lietuvių kalba
ir todėl jie nebuvo įtraukti į vokiečių ev.
liuteronų vokiečių bažnyčių Lietuvoje.
Tačiau ir šių rajonų kai kuriems lietu-
viams, jų protestantų religijos dėka, pa-
vyko išemigruoti į Vokietiją.

(Bus daugiau)

NAUJOJI KLASĖ

Milovan Džilas, buvęs artimas maršalo Tito padėjėjas ir talkininkas, ilgai emigravęs, prieš komunizmą. Patekęs, nemalonė, tardytas ir kalintas, jis gavo trejus metus kalėjimo už savo straipsnius užsienio spaudoje. Jau būdamas kalėjime, jis parašė visą knygą, kurioje kritikuoja komunizmą. Slaptai išgabenta iš kalėjimo knyga atsidūrė Amerikoje ir dabar paskubom plinta pasaulyje.

Kas tai per knyga ir ko nori Džilas?

Trumpiausią atsakymą bando duoti patys knygos leidėjai, sakdami, kad ji išreiškia nusivylimą sovietinės inteligentijos, kuri trokšta laisvės, pagarbos žmogui, tikros socialinės ir ekonominės pažangos, pašalinimo kvailių teorijų, biurokratizmo ir žiaurumų.

O kai dėl Džilo, tai jis nusivylė komunizmu tikrove ir savo svarstymais artėja į demokratinį socializmą.

Mes čia, ir bandysime pakartoti jo mintis savo skaitytojams. Pirmiausia tas mintis, kurios, pagal Džilą, nusako susidarymą tos naujosios sovietinės klasės.

Džilas svarsto, kad Sovietų Sąjungoje ir kituose komunistiniuose kraštuose viskas įvyko kitaip nei negu didieji vadai galvojo. Jie tikėjosi greitos demokratijos, greito pragyvenimo lygio pakilimo, klasių išnykimo. Viskas įvyko priešingai: nueita į kraštutinę žiauriausią diktatūrą.

pragyvenimo lygis smuko su pramoninio saskaiton, ir išaukštinama nauja klasė. 1936 m. Stalinas sakė, kad išnaudotojų klasės sunaikintos, bet užtat iškilė nauja tokia, kokios istorija, visiškai nežinojo. Toji naujoji klasė, sudaryta iš politinės biurokratijos, gimė taip pat keistu ir neįprastu būdu. Paprastai revoliucijos būdu perimtas valdymas baigia pagal savo idėjas tvarkyti visuomenę. Čia gi viskas buvo savaip sukurta. Keisčiausia, kad net tos naujosios klasės visiškai nebuvo revoliucijos metu, ji susikūrė vėliau.

Tos naujosios klasės šaknys glūdėjo bolševiko tipe, profesionalio revoliucinio vadino, tokio žmogaus, kuriam revoliucija yra išvirtusi į profesiją. Tiek Leninai, tiek ir Stalinas buvo tokie revoliucionieriai, naujosios klasės kūrėjai.

Ta naujoji klasė ir partija vis dėlto nėra vienas ir tas pats. Partija yra tik tosios klasės branduolys ir pagrindas. O kas ta klasė sudaro? Visi, kurie turi specialių privilegijų ir ekonominių pirmenybių tame administraciniame monopolijoje, kurį jie laiko savo rankose. Džilas išskiria partijos idealizmą, o naujoji klasė jau gyvenanti parazitiškai. Todėl jis mano, kad klasė vis stiprėjanti, o partija silpnėja. O klasė rieda tolyn nuo partinio idealizmo. Nepaprastybė ir esanti ta, kad paprastai klasė sukuria partiją, o ne atvirkščiai, kaip atsitiko bolševikų atveju.

čia po revoliucijos vada ir sukurė klasę.

Naujoji klasė, aišku, yra proletarinės kilmės. Proletariatas buvo atsilikęs, tik žalia medžiaga klasei kurti. Proletariatas, aišku, yra antikapitalistiškai nusistatęs, kaip ir bolševikinės revoliucijos vada; ir tai palengvino jiems įsistiprinti. Antra, pramonės pietimas didino dirbančiųjų viltį atsikratyti skurdo. Šitas vadų ir proletariato bendradarbiavimas buvo reikalingas, kol naujoji klasė įsistiprino. O dabar masė reikalinga jau vien tik gamybai didinti ir jos vardu sutramdyti ir palažyti patiems neramiesiems. Tai gi tos jėgos ir valdžios monopolis, kuris buvo sukurta darbo klasės vardu, yra nukreiptas prieš pačią darbo klasę.

Kilus ta klasė yra iš išnaudotojų ir dabar pati išnaudoja ir valdo. Kaip tik patys smarkiausiai naujosios klasės nariai yra darbininkų vaikai.

Džilas bando nupiešti skirtumą ir panašumus tarp komunistinių ir nekomunistinių kraštų biurokratų. Net ir komunistiniam krašte ne visi biurokratai valdo. Biurokratizmas didėja ir Vakaruose, bet čia biurokratai yra tarnautojai ir valdininkai, kurie ant savo galvos dar turi savininką ir valstybinį aparatą politinį pona, dažniausiai rinkta. Komunistiniam pasaulyje biurokratai nėra nei savininkų, nei pona.

Kas turi turto, paprastai ir naudojasi juo, tvarko jį savo išmanymu. Komunistinė biurokratija šitaip elgiasi su valstybės turtais.

Kapitalistiniame pasaulyje yra riba, kurios biurokratija negali peržengti. Komunistinė klasė pati viską skirsto ir dalija — nustatinėja atlyginimus, skirsto valstybės pajamas, tvarko ekonominį gyvenimą ir naudojasi kaip norėdama visais turtais. Ir tai naujai klasei patinka tokios teisės ir pareigos. Ji turi administracinį monopolį, o ūkininkai, darbininkai ir inteligentai ten nedalyvauja. O atmint komunistams nuosavybės teise, tai nebeliks nei pačios klasės, nes ji nebeturės socialinės galios. Jeigu darbininkas dalyvaus savo uždario dalijime (jis dalyvauja kapitalistiniuose kraštuose, išsikovoja didesnius atlyginimus), tai komunistai nebeteks nuosavybės, ideologijos ir valdžios monopolio, ir tada prasidės demokratija ir laisvės, o tada taip pat bus galas komunistiniam monopolizmui ir totalitarizmui. Kol tai nėra, tol negalima kalbėti apie komunistinės santvarkos keitimą.

Ką reiškia būti naujosios klasės nariu, rodo turimos privilegijos. Jei savo metu darbininkas gaudavo per metus 1800 rublių, tai rajono partijos sekretorius 45,000 rublių. Žinoma, visuomenė niekur negali gyventi be profesinių politikų, bet kai kitur toks politikas, pasiekęs valdžios, stengiasi bent rūpintis savo grupe ar klase, komunistinėje santvarkoje tas rūpestis reiškia vien tik naudojimąsi krašto turtais. Čia kas paima ir rankas valdžią, tas gauna tuo pačiu privilegijas ir netiesiogiai nuosavybę. Tik prieš revoliuciją komunistų partijos narys aukojas. Dabar būti partiniu reiškia turėti privilegijų, būti privilegijuotos klasės nariu, išnaudoti, būti ponu.

(Bus daugiau)

Nacionalistinės Kinijos ambasadorius Holington K. Tong atsiveikina su valstybės departamentu Washington prie aplėdimo Amerikos. Susirinkusiuose reporteriams jis pareiškė, jog jis yra ištikimas, kad Amerika padės ginti Formozą nuo komunistinės Kinijos.

'Dirvos' isterika ir kiti padirvių pokšteliai

(LAISVOJO TRIBUNA)

"Dirvoje" retai rasi straipsneliukstį prieš brutalųjį Lietuvos raudonąjį priešą, bet retas numeris be dergimų, skirtų Vilkiui, Altui ar šių organizacijų veikėjams. Nors viskas, ką darė Altas arba Vilkas, visada "Dirvai" buvo negerai, bet dabar, po Amerikos Lietuvos Kongreso, susirgo aštriosios formos isterika. Kajecko, Sidzikausko, Trimako pasakytų puikių ir išsamių kalbų jie neranda reikalo net trumpai atpasakoti, gi sieksiniais straipsniais, rinkiniais pasikolijimais, apsiptutoje dergia Alto narius ir jų padarytus pranešimus. Štai kad ir kažkoks Kestutis Kriaušys savo rašiniuose, be tuščiažodžiavimo ir užgauliojimų, nieko nepasako.

Nors, atrodo, jam turėtų būti žinoma, kad Altas sudarytas grupių susitarimu, bet jis išsišiosęs kolioja trijulę. Jis nesupranta, kodėl trijulė nenusilenkia tautininkų vienulei. Atseit, kodėl trys lietuviškos srovės nepaklūsta tautininkams. Jie neužmiršta dar tą palaimintų tautos vado laiką, kada jų vienulei prikalbėjo, klysniai nusilenkti ne tik trijulė, bet šimtelė, o gal ir dar daugiau.

Jis nuolat mini visuomenę. Esą visuomenės valia: visuomenė nori taip ir taip ir t. t. Idomu, ką jis visuomenė laiko? Ar tik save su "Dirva", ar visus tautininkus? Juk nuo Demokratinės Lietuvos konstitucijos sulaužymo dienos, be tautininkų, jiems kitokios lietuviškos visuomenės nebuvo. Jiems, atrodo, ir dabar jos nėra.

Kaip kam neaišku, kodėl vadistai taip įsiutę prieš kaip priek "Naujienu" Redaktorių. Atrodo, toli ieškoti nereikia: "Naujienu" įvairiais atvejais išdrįsta jiems tiesą pasakyti apie jų valdymo laikotarpio lietuvių tautai padarytas šunys ir dabar dedamas visas pastangas sugriauti bendrinį lietuviškų organizacijų veiklą.

Atsimename, kad "Santaros" redaktoriui p. Vaidylai vadistai kartais net neprasytą komplimentą pasakydavo. Dabargi, Vaidylai pasisiekus prieš vadistinių smogikų sukeltą triukšmą Amerikos Lietuvių Kongrese, ir

jis pasidarą "trefnas". Ir jis priskiriamas tai "Dirvos" vienuolės koliojamai trijulėi.

Įvairiuose pasikalbėjimuose, kai kuriuos asmenis girdime vadinant: "supuvusi demokratija". Tokiais asmenimis tebetis nereikia. Nors ir gyvenant sveatingame, demokratiniame krašte, jiems dar vis mielesnis hitlerinis, musuloninis ar net ir raudonasis fašizmas, kurie pasaulyje išliejo marias žmonių kraujo ir asarų. Juk ir jie (nors ir mažame mastabe) vadovavosi tuo patim: pradedant demokratines konstitucijos sulaužymu, baigiant, Suvalkijos ūkininkų šaudymu.

Vienas "Dirvos" rašėjas kviečia savo "smallaplunksnius" pakolioti "Naujienu" ir "Draugą". Esą, "tu pačiu, per tą patį". Toks jo siūlymas primena senesnių laikų kaimo moterėles, kurios įsikarsčiusios atkišdavo vieną kitą tam tikras apnuogintas kūno vietas. Skaitydavo si laimėtoja ta, kuri tokioj pozoj ilgiau ištvėrėdavo. "Dirvos" rašėjas gali būti ramūs. Demokratinė spauda tokiais argumentacijai nepriaugsi ir su jo smallaplunksniais lenkynių neis. Jie apsinuoginę testovai vieni.

Visais laikais ne tik lietuviai, bet ir kitos tautos vadovavosi šūkiu: "Vienybėje galybė". Dabar, kai kurie, pamokyti gudragalviai paleido naują šūkį: "Susiskaldyme galybė". Šio šūkio, su entuziazmu, griebėsi įvairiaspalviai mūsų vadistai. Mat praktikoje skaldymo darba jie jau senai varo. Pagyvenim — pamatysim, kas iš tokių skaldymo užsimojimų išeis.

Kazys Sruoga, kitaip dar save vadinęs Juliu Šakele, kuone kiekvienam "Dirvos" numerį neatšigėri Bartkum, jo visuomeninė veikla ir ypač geru "džiabu". Tą "džiabą" mėgino net savo skaityttojams išaiškinti. Paašikėjo tiek, kad ką per vasarą padaro, tai visus metus iš to gyvena. Lietuviškoj vietoj, atrodo, ligi šiam laikui, trynėsi tik po tautininkų kermošių. Kitur matyti dar neteko.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Sėdadieniai nuo 10 iki 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefon: PROspect 8-3229
Rezid.: telefon: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
Iškart antradieniai ir penktadieniai
Trečadienį ir šeštadienį ofiso uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antradienį nuo 1-5, Treč. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
FRontier 6-0304 — Randolph 6-1190
Nervų, smegenų ligos, chirurgija
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telefon: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-2244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Sėdadieniai nuo 2 iki 4 popiet.
Trečadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Valandos: 1-3 po p. ir 6-8 val. vak.
Kasdien. Sėdadieniai 1-4 val. p. p.
Trečadieniai uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojai)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečadienį ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49TH CT., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečadienį ir šeštadienį 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečadieniai uždaryta.
Sėdadieniai 12-4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Kvarkais: pirmad., antradienį, ketvirtadienį.
Nuo 6-9. Trečadieniai tik susitarus.

Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Ofiso tel.: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Valandos: pirmad., ketvirtadienį ir šešt. 1-4 val. p. p.; antradienį ir penkt. 5-8 v. v.
Trečadieniai uždaryta.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečadieniai uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTU GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet.
7-9 p. m. Sėdadieniai 10-12.
Trečadieniai uždaryta.
Tel.: LA 3-4949 — NAMy CE 3-7786

Ofiso telefon: CLIFFside 4-2896

Rezidencijos: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47TH STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šeštadienį 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 3-8.

Treč. šešt. ir sekm. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YARds 7-7787
Namy telefon: PROspect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Atostogose nuo rugp. 22 d. iki rugšėjo 3 d. Esant reikalui ligoninėi teisi kreipti pas dr.urs Budrius ar dr. Val. Laboką.

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

—THURSDAY, SEPT. 4, 1958

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71ST STREET
Kampus 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telefon: HEMlock 4-2123
Rezid.: telefon: GIBson 8-6195
Valandos: pirmad ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antradienį ir penktadienį nuo 1 iki 5 val. popiet, šeštadienį nuo 2 iki 4 val. popiet, trečadieniai uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičiūtė
(VAŠKEVIČIŲTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštadienį 1-4 popiet, trečadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS
DANTU GYDYTOJAS

4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečadieniai uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31ST STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Sėdadieniai 1-4 p. p. Trečadienį ir sekmadieniai uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sėdadieniai 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4655 S. CALIFORNIA, YARds 7-7381

Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečadienį uždaryta), šeštadienį 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIU GYDYTOJAS

25 metų patyrimas.

Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko akinius, Kreivas Akis, Ištaišo.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 31ST STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras

MICHEL

Optometristas - Orthoptistas

Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.

Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.

Išgydo kreivas akis be operacijos.

Įveda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 39 metus.

Kalba lietuviškai.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas: YARds 7-6616

Nuo 10:00 val. ryto iki 8 val. vakaro.

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

R. SERENAS

2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

Vasaros patogumai

nešiojami VESINTUVAI

nuo 30.00 DOLERIU.

DUODAM ISSIMOKETINAI

PRIMAM SENSU — TAIŠOM

J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.

FRontier 6-1998

Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS

Construction Co.

Atlieka statybos planavimo darbus

gyvenamųjų ir prekybos pastatų.

Jūsų pasirinkimui turime virš

300 standartinių projektų.

Ofiso ir namų telefonas:

PROspect 8-2013

7403 So. Western Ave.

CHICAGO 36, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU

(MOVING)

BALDUS IR IVARIUS DAIKTUS

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Visi programai iš WOPA,

1490 kil. 102-3 FM MC.

Kasdien: nuo pirmadienio iki

penktadienio 10-11 val.

Ryte: šeštadienį nuo 10:30-11 val.

Sekmadienį: 8:30-9:30.

VAKARUSKOS: pirmad. 7 val. v.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 S. MAPLEWOOD AVE.

Chicago 29, Illinois

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antradienį ir Šeštadienį 9:00 ry

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mokslo ir pramonės muziejus

Viena pačių įdomiausių įstaigų Chicagoje yra Mokslo ir pramonės muziejus (Museum of Science and Industry), kurį 1957 m. aplankė 2,366,681 žmogus. Šiais metais lankytojų skaičius padidėjo šešiais nuostatais.

Muziejaus vadovybė, norėdama patirti, iš kokių vietovių šie lankytojai atvyksta, pereiną mėnesį per šešias dienas apklausinėjo vizitorius, kurie buvo prašomi atsakyti į vieną klausimą, būtent, kur yra jų gyvenamoji vieta?

Per tas šešias dienas muziejų aplankė 49,791 vizitorius iš 2,787 miestų ir miestelių, išsklaidytų po visą planetą. Ameriką ir Aliaską (vizitorijų buvo iš visų 48 valstybių), 1,002 vizitoriai buvo iš 57 svetimų valstybių.

Tas apklausinėjimas taip pat parodė, jog vasaros mėnesiais didesnis muziejaus lankytojų nuosimtis sudaro iš kitur atvykę žmonės (vadinasi, ne Chicago gyventojai). Iš kitur atvykusiųjų lankytojų nuosimtis lyginasi 71.

Idomu pastebėti, kad per tas šešias dienas lankytojų tarpe buvo žmonių iš visų šešių kontinentų. 21 lankytojas buvo iš Afrikos kontinento; 26 — iš Azijos valstybių; 190 — iš Europos valstybių, įskaitant Rusiją, Čekoslovakiją ir

Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus

Jeį neturite savo siuntinių, tai pas mus gausite visokių daiktų siuntimui nebrangiomis kainomis.

Mes patarsime, ką ir kaip siųsti. Prašome įsitikinti.

PARCEL SERVICE

3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.
Tel.: YArds 7-0677
Atidara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak., pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpose). (Sk.)

\$500 iki \$1,500 nuolaidos naujiems 1958 m. automobiliams

1958 Chrysler - Plymouth - Imperial

Daugybė gerų visų išdirbusių vartotų automobilių. Galima nupirkti be pinigų išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

U WILL LIKE US
CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
SALES AND SERVICE

4030 Archer Avenue Chicago, Illinois

Lietuvių didžiausia ir patikimiausia automobilių prekyba.

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND

Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISU LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVARIUS PATARNAVIMUS VELTUL. Kešiuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus. VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.
Darbo valandos: pirmadi. ir ketvirtadi. nuo 9 iki 8 val. vak.; antradi. ir penktadi. nuo 9 iki 5; trečiadi. uždaryta, o šeštadi. nuo 9 iki vidurdienio.

Jugoslavija; 41 — iš Pietų Amerikos, ir 68 — iš Vakarų Indijos salų.

Be to, muziejų aplankė 51 australietis, 392 kanadiečiai, 44 meksikiečiai, 38 naujazelandiečiai, 16 filipiniečių ir vienas Naujosios Gvinėjos gyventojas.

Susilaikta lankytojų ir iš Grenlandijos (4), Islandijos (3) ir Hawajų salų (43).

Iš Amerikos valstybių daugiausia lankytojų buvo iš Kalifornijos (820), Indianos (443), Michigan (2,039), New Yorko (796), New Jersey (288), Pennsylvania (695), Ohio (1,999) ir Wisconsin — 2,563.

Kitas įdomus faktas apie muziejaus lankytojus yra tas, kad, vidutiniškai imant, lankytojas muziejuje praleidžia 3 valandas ir 12 minučių! Aišku, kad per tą trumpą laiką jokių būdu neįmanoma tinkamai susipažinti su šimtais įvairiausių eksponatų.

800,000 mokinių vakar pradėjo mokslą

Pereitą trečiadienį daugiau kaip 800,000 mokinių Chicagoje pradėjo mokslo metus. Apie 105,000 pradeda 49-iose aukštesnėse mokyklose, apie 345,000 pradėjo pradinėse, kurių yra 377, ir 329,910 pradėjo mokslą katalikiškose pradinėse mokyklose, kurių jie turi 422 Cook ir Lake apskrityse. Taip pat 58,000 studentų pradėjo mokslą 93 katalikiškose aukštesnėse mokyklose.

Iškiepytas 3 kartus susirgo polio liga

Pirmas atsitikimas Chicagoje, kad apsirgo paraližuojančiu polio vaikas, kurs buvo iškiepytas visus tris kartus Salko skiepais. Ligonis yra pustrėčių metų amžiaus vaikas iš 300 bloko S. Homan ave., kuriam kiek suparaližuotas veidas. Tai trečias polio apsirgimas, praneštas per Darbo Dienos savaitgalį. Kiti du susirgę polio yra 22 ir 24 metų jauni vyrai. Nuo metų pradžios penki susirgo polio liga Chicagoje, kur 1956 metais per tą patį laiką susirgo 980, pernai 9.

TRUMPAI

— Aušros Vartų parapijos (West Side) šeštadieninėje lituanistikos mokykloje mokslas pradėdamas šį šeštadienį, rugsėjo mėn. 6 d., 9 val. 30 min. Tėvai kviečiami įsiti ir iš kitų apylinkių vaikų, kurie lanko viešąsias mokyklas ir tuo būdu neturi galimybės mokytis lietuvių kalbos. Atvestuosius vaikus prašome registruoti pas mokytoją E. Bielskiene.

— Kazimieras Jakštas, vienas iš stipriausių šachmatininkų lietuvių tarpe, laimėjo antrąją vietą Kansas City turnyre, įvykusiame savaitgalį prieš Darbo dieną. Iš 7 galimų taškų, K. Jakštas surinko 5½. Pirmąją vietą laimėjo Ulvestad. Toliau seka Ragan, studentas Sveig ir kiti. Turnyre dalyvavo 38 žaidėjai.

Suimti 5 valkatos, mirtinai primušę žmogų

Atpažinę iš sumuštojo nupasakojimo policininkai ant radienį suėmė Joseph Arnold, 20 metų, žinomą apylinkės valkatą mušeiką, kurs prisi-pažino pereitą penktadienį primušęs William Mecarg, 49 metų, iš 507 W. 27 st., kurs vėliau mirė ligoninėje. Žmogžudys pasisakė gėres su keturiomis kitais tavernoje ir kai pritrūkę pinigų, nutarę eiti pasiplėšti. Mecarg ir antrasis, Joseph McKenna, taip pat iš 507 W. 27 st., sėdėjo ant suolo White Square parkelyje, 2900 S. Halsted st., ir kai pareikalavus pinigų šiedu nedavė, Arnold pradėjo juos mušti pagaliu per galvas. McKenna gavo mažiau ir jis pasveiko.

Kiti keturi suimtieji yra Jerome Gonzales 17 metų, iš 535 W. 28 st., James Peden, 16 m., iš 2711 Emerald ave., John McCarthy, 17 m., iš 2808 Wallace st. ir James Maccione, 15 metų, iš 2623 S. Union ave.

9,801 policininkų Chicagoj

Policijos komisisionierius praneša, kad paimta dar 150 naujų policininkų į tarnybą Chicagoje. Birželio mėnesį buvo priimta 184, viso dabar Chicagoj yra 9,801 policininkas.

Archer-Ashland pervažatidaryta pravažiavimui

Antradienį buvo atidarytas publiakai pravažiavimas per Archer viršum Ashland ave. Tai yra 1,200 pėdų ilgumo tiltas, kuriuo galima važiuoti per Ashland ave. be jokio sustojimo. Pervaza turi po vieną liniją į abi puses.

SIUNTINIAI

Jūsų lietuvių bendrovė jau 10 METŲ kaip siunčia Europon bei LIETUVON siuntinius. TĖKSTANČIAI patenkintų siuntėjų liudija apie bendrovės tinkamą, sąžiningą patarnavimą. Prašykite visokių informacijų katalogu.

Overseas Cargo Co.
2633 WEST 39th PLACE
CHICAGO 32, ILL.
Tel.: LA 3-2840
S. P. JUODVALKIS, vedėjas.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Išsisiųsi į Lietuvą ir kitus kraštus Jūsų atneštus siuntinius. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių medžiagų ir kitų prekių žemesnėmis kainomis, negu kitur. O taip pat siunčiame per Angliją Jūsų užsakytus siuntinius ir ypač pigiai vaistus. Greitas, nebrangus ir sąžiningas patarnavimas daugeliui žinomų PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės sukleitę krautuvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirt. iki 9 v. (Sk.) A. Kavaliauskas

ELZB. TALŽONAS

Gražu sovietų Lietuvoje

(Humoristiku trypinėlių rinkinėlis)

KVAILIAUSIAS SUTVĖRIMAS PASAULYJE

Kalbasi mokykloje mokytojas su vaikais apie gyvulius. Aiškina, kad vieni gyvuliai, kaip arklys, šuo ir katė yra gana gudrūs: pažįsta savo žmogų, ateina jo šaukiami ir t. t., o kiti, palyginus, yra žymiai kvailiesni.

— Pasakykite, vaikai, kurie gyvuliai būtų tokie negudrūs? — klausia mokytojas.

— Ožys, — savo vienas vaikas.

— Ne, ne, — šaukia kitas vaikas, — kiaušė kvailiesnė!..

O mažas Joniukas tik šokinėja suole, tik kelia ranką aukščiau ir, nesulaukęs, kol mokytojas paklaus, šaukia:

— Kvailiausias sutvėrimas pasaulyje yra Amerikojė!..

— Taip?.. Idomu, — nesu-sigauo mokytojas. — Na, pasakyk!

— Mano tėtis dėdė, — pareiškia patenkintas ir išdidus Joniukas.

Mokytojas tuoj susigriebia, kad čia bus puiki proga parodyti vaikams, kokie yra kvaili tie Amerikos kapitalistai, ir sako:

— Puiku! O pasakyk, Joniuk, kodėl jis yra kvailiausias sutvėrimas pasaulyje? — Ogi, — pradeda rimtai aiškinti Joniukas, — mano tėte prašė jį ką nors atsiųsti iš Amerikos, o jis atsiuntė, tik įsivaizduokite sau, "Vilni"...

SOVIETŲ PRAMONĖ TOBULEJA

Taip apie 1940—41 metus "Krokodilas" rašė:

— Solnce vshodit i zachodit, A kirovskije časy Nikogda niechodiat,...

Nežinau, kaip dabar yra su laikrodžiais, bet užrakty srietyje padaryta nepaprasta pažanga, kuri toji pralankė amerikoniškos gamybos senoviškas spytnas, kurioms atraktivi reikėjo kiekvienai atskiro raktio. Koks nepatogumas! Dabar sovietiški išradėjai pradėjo gaminti tokias spytnas, kad... Bet geriau leiskime apie tai pasisakyti pačiai "Tiesai":

— Visas spytnas galima atrakinti tuo pačiu raktu...

BOLŠEVIKISKAS BUDRUMAS AUGA

Prieš 16 metų matėm "Krokodile" karikatūrą: vaikšto

RUDENINIS PIKNIKAS

Teisybės Myletojų Draugijos rudeninis piknikas įvyks rugsėjo 7 d. Bruzgulienės sode (82nd st. ir Kean ave.). Pradžia 12 val. dienos. Juozas Balchunas pasižadėjo paruošti gardžių silkių, kurias jis pats iškeps. O prie silkių, kaip paprastai, bus ir visokių gėrimų. Be silkių bus ir visokių kitokių valgių, kuriuos paruos ponia A. Petkus.

Kurie norės pamikinti kojas, tai tiems bus gera proga, nes turėsime gerą orkestrą. Komisija deda visas pastangas, kad šis piknikas būtų kaip galima smagesnis. Visi kviečiami atvykti į pikniką ir smagiai su draugais ir pažįstamais popietę praleisti tyrame ore. — S. K.

BUDRIKŲ RADIO PROGRAMA

Pasiklausykite šį vakarą Budriko radio programos iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 6:30 val. vakaro. Tikrai pasigėrėsite gražiomis dainomis bei šaunia muzika. Prie to dar bus mišlių kontestas. Pereitą savaitę misles teisingai atspėjo gerokas skaišius klausytojų ir šie laimėjo dovanas: S. Andraitytė, C. H. Pumputis, Mikas Vaidyla, Rūta Gaučytė ir T. Jakubauskas. Klausykite Budriko radio programų ir dalyvaukite konteste. —Pranešėjas.

žmogus senose kapinėse ir ieško XIX šimtmečio paminklų įrašuose davinių anketai užpildyti.

O dabar, perskaicius "Pergalėje" K. Vorobjovo "Žydrutę", galima įsivaizduoti sekančią pasikalbėjimą:

— Sakyk, mano miela Žydrute, — klausia komjaunuolis savo drauge, — kodėl tave pašalino iš partijos?

— Surado, kad mano bobutės bobutė turėjo pažintį su buože... Ir įtarė, kad aš sąmoningai tą faktą anketoje nutylėjau...

— O kodėl tave išmetė iš instituto?

— Pagalvojo, kad toji pažintis galėjo būti pergili...

— Kaip tai suprasti?

— Kad mano bobutės mama galėjo būti kilusi iš buožės... Ir mano kilmė tada būtų ne visai proletariška...

— Ak šitai!... — nutraukė aiškiai susierzintas komjaunuolis. — Tai pasirodo, kad pirmosios pažinties ir meilės metu, tave pramindamas Žydrute, nesuklydau, nors, anot draugo Vorobjovo žodžių, "Tada aš nežinojau, kad rugiagėlės yra piktžolės. Mūsų krašte rugiagėles laikė gėlėmis ir vadino jas žydrutėmis"...

Prasidedantis ginčas panašus į prasiveržiančią pro užtvanką srovę: jeigu ji jau prasimušė, tu jos jau nebesulaukysi.

Talmudas

Kai rodai kitam pirštu, pirma nusiplauk ranką.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS, ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Vinco Krėvės keltonė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje" šį idomų aprašymą ir V. Mykoliaičio, V. Maciūno, A. Seno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina \$1.00.

Užsakymus adresuokite: NAUJIENOS 1739 S. Halsted Street

Naujausieji leidiniai

NAUJIESESE galima gauti šias knygas:

1. Prof. Vaclovi Biržiška: "Aminčiai, 24 puslapių knygtutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.

2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istorija" Kietais viršeliais \$6.00, minkštais — \$4.00.

3. Teodoro J. Kučinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., \$1.50.

4. Dan Kuraičio "Daug kraštų, daug žmonių", \$2.00.

Knygas gausite paštu, jei pasiųsite pinigų tokiu adresu:

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenuatomata, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrįstą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

3 AUKŠTŲ mūr. namas Marquette Pk. Pajamų į mėn. \$245 ir savininkui 5 kamb. butas. Dvigubas mūro garažas. \$31,000. B. Liskus.

6 KAMB. 7 metų mūr. namas: 3 kamb. apačioj ir 3 miegamieji viršuje. Namas geroje Marquette Pk. vietoje. \$20,800. A. Katilius.

MARQUETTE Pk. maisto krautuvė ir 5 k. (3 mieg.) mūr. namas. Karšto vandens šildymas. Viskas gražiai su tvarkyta. Parduodama su visais įrengimais ir prekėmis. 2 auto garažas. Vieta labai gera — prie pat parko. \$25,000. A. Sirutis.

GRAZIOJ VIETJOJ Marquette Pk. 2x5. Dvi šildymo sistemos. 2 auto garažas. 40 pėdų sklypas. Maži mokesčiai. \$20,500. H. Plausinaitis.

12 APARTMENTŲ po 4 kamb. mūr. namas geram stovyje. Virš \$1,000 pajamų į mėn. \$75,000. A. Katilius.

BRIGHTON Pk. 4 kamb. butas ir krautuvė, tinkama bet kokiam biznui. Garažas. \$12,000. A. Sirutis.

NETOLI 63-čios ir Washtenaw gražiai sutvarkytas 3 kamb. bungalovas. Šildymas karštu vandeniu. 2 auto garažas. H. Plausinaitis.

6 KAMBARIŲ mūr. namas geroje Marquette Pk. vietoje. 4 kamb. apačioj ir 2 viršuj. 2 karų garažas. \$18,500. A. Katilius.

5 METŲ mūr. namas: 6 ir 4 kamb. butai ir krautuvė, tinkama ir įstaigai. Karšto vandens šildymas. \$270 mėn. pajamų ir 4 kamb. butas savininkui. \$45,000. A. Sirutis.

2 PO 4, med., Brighton Pk. Auto-matishas karšto vandens šildymas. Garažas. \$14,000. A. Katilius.

DIDELIS, KAMPINIS 2 aukštų mūr. namas. 3 butai po 6 kamb. ir pėlinin-gas maisto produktų krautuvė. Garažas. Dar gretimas tuščias sklypas. Viskas, įskaitant krautuvės įrengimus bei prekes — \$35,000. A. Linas.

DAUG ERDVĖS ir šviesos! Marquette Pk. 4 kamb. 5 metų padidina-mas bungalovas. Sklypas 37 pėdų. Šoninis įvažiavimas. Autom. garo šildy-mas. \$17,500. A. Sirutis.

5 KAMB. 6 metų mūr. namas į Vakar-us nuo Marquette Pk. Šildymas gazu. 2 karų garažas. \$21,500. A. Katilius.

KAS NORI per 3 metus išsimokėti namą, lai kreipiasi į A. Sirutį, kuris Jums aprodys Town of Lake 11 apart-mentų med. namą su \$465 mėn. pajamu. Yra dar 8 atskiri kamb., kuriuos apvarkius, pajamos pakiltų iki \$750 mėn. Savininkas aplinkybių verčiamas parduodu už \$31,000.

TIK \$16,800. Du blokai į pietus nuo Marquette Pk. 5 metų 5 kamb. mūrinis ranch namas. A. Sirutis.

KAMPINIS, PUKUS 2 aukštų mūr. namas Marquette Pk.: 2x5, 2x3½ ir 2x2 kamb. Virš \$500 pajamų į mėn. ir savininkui puikus butas. Dvigubas mūr. garažas. \$55,000. B. Liskus.

4 METŲ 3 apartm. mūr. namas, tik 1 blokas nuo Marquette Pk. Šildymas gazu atskirai kiekvienam butui. Garažas. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojimą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

BRIGHTON PARKE

MORINIS, 4-4-2 butai, geroje vie-toje. \$21,600.

MEDINIS, 4-4-4, su beismontu, gazu pečiūmi šildymas. \$16,500.

MORINIS geras 2 butų po 4 kamb. Moderniški butai. Centr. šildymas.

MORINIS 4 butų. Centrinis šildy-mas, geram stovyje. \$31,000.

MORINIS katedžius, 5 kamb., su cen-triniu šildymu, Gage Park, \$17,000. Šeštadienį dirbame visą dieną.

Turime daug ir gerų namų, parūpi-name paskolas geriausiom sąlygom.

ŠIMAITIS REALTY INSURANCE

2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti nekilnojimą turtą, kreipkitės į akty-vų ir rezultatu duodantį įstaigą. Pasiteiravę mūsų namų sąrašė, įsi-tikinsite gerai pirkiniais.

BELL - VARPAS

Real Estate, Insurance, Notary Public 5916 So. WESTERN AVENUE Prospect 8-2233

Bet kokį nekilnojimą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksti tikiai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, ir rašome visokeriopą audradą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. Prospect 8-5454

6 KAMBARIŲ medinis 1½ lotai, 2 mašinu garažas; arti mokyklos, baž-nyčia; gera transportacija. Turi pa-matyti, kad galėtum įvertinti.

3900 West 60th Place

BERWYN mūrinis 2 fletai 4—4. Tile vonia, gasu šildomas. 2 mašinų ga-ražas. 27 ir Highland apylinkėje. \$17,50